

Ἡβραδωνή

Εἶδος: Εφημερίδα / Κύρια

Ἡμερομηνία: Σάββατο, 18-07-2009

Σελίδα: 18

Μέγεθος: 162 cm²

Μέση κυκλοφορία: 2040

Ἐπικοινωνία ἐντύπου: (210) 2113.600-29

Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

νος κατείχε σπάνια θέση μεταξύ των φιλοσόφων: ελάχιστοι ήταν εκείνοι που δεν βασανίζονταν από ιδέες θανάτου.

Στο βιβλίο αυτό, που καλύπτει ευρύτατο πεδίο και προσφέρει αμέτρητα ερεθίσματα, ο Σάιμον Κρίτσελϋ υποστηρίζει ότι το ερώτημα τι συνιστά «καλό θάνατο» βρίσκεται πάντα στο επίκεντρο της φιλοσοφίας, από την αρχαιότητα έως

σήμερα. Αλλά τι μαθήματα μπορούμε να ανλήσουμε από το θάνατο των ίδιων των φιλοσόφων; Από τις 190 περιπτώσεις που εξιστορούνται εδώ, πολλοί πέθαναν με τροπο αλλόκοτο και υπάρχουν άφθονα περιστατικά αλλοφροσύνης, φονικά, αυτοκτονίες, πάθη με τη σοβαρή (αλλά και με τη φαιδρή) έννοια. Ο Ηράκλειτος πέθανε από ασφυξία σκεπασμένος με κοπριά, ο Αριστοτέλης αυτοκτόνησε με ακόντιο, ο Εμπεδοκλής όρμησε εθελούσια στον κρατήρα της Αίτνας για να γίνει θεός, ο Χέγκελ πεθαίνοντας είπε ότι «ένας μόνο με καταλάβαινε στη ζωή μου... Κι ούτε κι αυτός με κατάλαβε», ο Τζέρεμι Μπένθαμ ζήτησε να τον ταριχεύσουν – σήμερα εκτίθεται σε κοινή θεά στο University College London, ο Νίτσε έπαθε νευρικό κλονισμό στο Τορίνο.

Με αναφορές που εκτείνονται από τα αυτοσαρκαστικά επιθανάτια χαϊκού των δασκάλων του Ζεν ως τα τελευταία λόγια αγίων της χριστιανοσύνης και σοφών της εποχής μας, το «Βιβλίο των νεκρών φιλοσόφων» είναι ένα στοχαστικό και απολαυστικό βιβλίο. Όπως δείχνει ο Κρίτσελϋ, όταν μελετάμε τι είπαν οι μεγάλοι στοχαστές για το θάνατο, ανανεώνεται η πίστη μας στη ζωή και καταλήγουμε να εξετάζουμε το νόημα της ευτυχίας, το κατά πόσο είναι εφικτή, κατά πόσο μπορεί να έχει διάρκεια. Μαθαίνοντας πώς να πεθαίνουμε, μαθαίνουμε πώς να ζούμε.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: ΣΑΪΜΟΝ ΚΡΙΤΣΛΕΪ

ΤΙΤΛΟΣ: «ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ»

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΓΙΑΝΝΗΣ Ε. ΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΠΑΤΑΚΗ

«Τον θάνατο, Δεν τον σκέφτομαι». Αν αληθεύει αυτό το σχόλιο που αποδίδεται στον Ζαν Πολ Σαρτρ, τότε εκεί-